

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimt.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicități mai dese după tarife
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA” iese în de-
cembrie și
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 131.

Brașov, Luni-Marți 15 (28) Iunie.

1904.

România și politica balcanică.

I.

Numai de curând am publicat sub titlul de mai sus un articol apărut în volumul cel mai nou (dela 15 Iunie n. c.) al eminenței reviste „Renaissance Latine”, din Paris sub titlul „La vie latine” (viața latină), capitolul „Europa”, revistă, care sprijinită de un cerc mare de distinși scriitori, mai cu seamă francezi, și-a pus drept problemă cultivarea și apărarea înaltelor interese literare, culturale și politice ale popoarelor de rasă latină din toată lumea.

Directorul revistei franceze, principele Basarab Brâncovianu, binevoind a ne atrage atențiunea asupra amintitului articol, își exprimă, într-o scrisoare adresată directorului foiei noastre, dorința, ca să discutăm și să comentăm în ziarul nostru ideile espuse în el, ce nu corespund cu totul cu ideile, de cari este inspirată politica esternă a României.

„Problema este”, adaugă principele Brâncovianu, „de a se ști, dacă, cu toate că interesele României în Macedonia sunt de o mare importanță, nu trebuie totuși ca guvernele regatului român să aibă ca întâie grije de a lupta pentru triumful mai puțin său mai mult depărtat al intereselor românismului în Transilvania și Bucovina?”

Eată, în două cuvinte, de ce e vorba în articolul din „Renaissance Latine”, eșit din penna d-lui Albert Métin și pe care cetitorii noștri îl cunosc deja în întreg cuprinsul său.

Gata a satisface dorinței de mai sus, ce ne onorează, începem discuțiunea asupra ideilor politice desfășurate în revista d-sale, prin a constata, că în fond vederea relativă la problema apărării intereselor românismului din partea guvernelor române a fost și este și vederea noastră și prin forța logice sănătoase ea trebuie să fie vederea tuturor Românilor binesimțitor.

Cestiunea, pe care principele Brâncovianu o sulevăză în pasagiul citat din scrisoarea d-sale, a fost pusă de totă lumea de dincóce și de dincólo de Carpați și de străinătate, în diferite variațiuni, după interesele și aspirațiunile diferite, în momentul, când România, devenită regat independent, căuta în jurul său cu îngrijire un razim în contra intemperiilor unei situațiuni generale politice nesigure și amenințătoare.

Atunci, fiind vorba de apropierea României de Austro-Ungaria și de Germania, mai întâi Români supuși ai statelor monarchiei austro-ungare s'au întrebat, dacă urmarea logică a unei alianțe a României cu monarchia noastră, nu trebuia să fie, ca elementul român de aici să se bucure de-o tractare umană pe picior de egalitate sub un regim de libertate și de dreptate, nu însă să fie tractat excepțional și espus unui regim volnic și asupritor, cum se porniseră lucrurile mai ales în Ungaria.

Cam în acest sens era interpretată importanța apropierii României de Austro-Ungaria și în străinătate, ne mai vorbind de frații noștri din regat înșiși.

Cu totul întors însă s'a fost pus cestiunea din partea maghiară și a cercurilor diriguitoare ungurești.

Regimul ungar de atunci și organele lui de publicitate diceau, că, din contră, amiciția României cu Austro-Ungaria va avea urmarea, că cestiunea română dela noi va înceta de sine, căci de aci încolo Români nemulțumiți cu tratarea ce o întâmpină, după ce guvernele dela Budapesta și București își vor fi dat mâna și vor fi legat amiciție, vor ajunge între două focuri și vor trebui să renunțe la toate postulatele și aspirațiunile lor în favorul politicii de maghiarizare.

Brașov, 14 (27) Iunie.

Intâlnirea din Kiel. Regele Eduard al Englițerei a sosit la 25 l. c. în portul din Kiel, ca óspe al împăratului Wilhelm. Scopul călătoriei este reîntorcerea vizitelor repetite, ce le-a făcut împăratul Wilhelm la curtea din Londra. Pressa din Germania consideră visita acesta ca un eveniment politic, dicând între altele, că visita este o strașnică desmințire a svonurilor răspândite în timpul din urmă despre izolarea Germaniei. Visita trece peste marginile unui act de curtoasie convențională. Pressa englesă e mai rezervată.

Regele Eduard a sosit la Kiel pe yachtul „Victoria and Albert”. Impăratul Wilhelm și împărătesa îl așteptau pe bordul yachtului „Hohenzollern”. Regele a trecut pe „Hohenzollern”, unde l'a primit împărătesa Augusta Victoria și împăratul. S'era s'a dat pe yachtul „Hohenzollern” un prânz de gală, cu care ocazie s'au schimbat toastele între suverani.

Impăratul Wilhelm și-a exprimat în toastul său bucuria pentru această vizită; apoi a dis: „Toți știu, că cuvintele, activitatea și toate năsuințele Maj. Vóstre sunt îndreptate spre menținerea păcii. Eu încă totdeauna mi-am dedicat toate puterile pentru a atinge ținta acesta. Dea Dumneșeu, ca silințele noastre să fie încoronate cu succes”. Goleșce paharul pentru regele Marii Britanii și al Irlandei și pentru împăratul Indiei.

Regele Eduard a răspuns în limba germană, mulțumind mai întâi pentru cordiala primire, ce i-se face. A făcut călătoria acesta mai ales pentru „a strînge și mai tare legăturile intime de înrudire, ce unesc de mult casele noastre domnitore. M'a mișcat adenc reamintirea continuelor mele năsuințe spre menținerea păcii și sunt fericit, că avem unul și același scop. De ar da cerul, ca pavilionele noastre întocmai ca ați să mērgă alături în susținerea păcii nu numai pentru țările noastre, ci pentru toate națiunile...” Goleșce paharul în sănătatea părechii imperiale germane.

Atentatul de la Helsingfors. „No-woje Wremja” recunoșce, că atentatul de

la Helsingfors este o crimă pur politică; odiosul acestui atentat rezultă din aceea, că criminalul a ales pentru a-l îndeplini momentul, când Rusia are pe brațele sale un rășboi serios și când reclamă unanimitatea și buna înțelegere a tuturor copiilor ei. Mai mult, actul este absurd în sensul acesta, căci programul generalului Bobrikof nu era al lui propriu, ci al guvernului rus și că ast-fel va fi urmat și de urmașul său. Urmașul va fi, se dice, generalul Alexis Pavlovici Ignatief, actual membru în consiliul imperiului. Acest demnitar, care nu trebuie confundat cu fratele său Nicolae Pavlovici, altă dată ambasador la Constantinopol, semnatar al tractatului din San Stefano și negocia-tor titular de atunci în toate afacerile ruso-bulgare, a debutat în regimentul cavalerilor gardei și a îndeplinit mai cu seamă funcțiuni de administrațiune; a fost guvernator general la Irutsk (1887—1889), apoi la Kiev (1889—1897). A avut de urmas în această din urmă capitală pe generalul Dragomiroff, deja comandant al trupelor din circumscripția Kiev de la 1893. Generalul Ignatief e în vîrstă de 61 de ani; sunt forțe laudate curtenirea și afa-bilitatea lui.

Federațiunea economică a statelor balcanice.

Rectorul universității din Sofia, B. Bojev, pledază în revista societății economice bulgare (v. II 1904 Sofia) pentru o luptă comună pe terenul identității intereselor economice ale României, Greciei, Serbiei și Bulgariei. Eată ce scrie d-l Bojev:

„Dacă vrei să vorbești în cestiuni de importanță internațională despre interese comune, trebuie să întri pe terenul intereselor naționale economice. O înțelegere de la popor la popor numai pe baza intereselor economice se pôte face.

Tot pe basa acesta se pôte imagina și spriginul reciproc al intereselor patriei sērbesci și bulgaresci. Numai pe temeiul intereselor economice, are sens a vorbi de politică comună. Numai pe terenul acesta neutral pôte să se facă și să trāescă înțelegerea în Balcani.

Ei bine, interesele economice ale popoarelor balcanice sunt aievea identice.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(12)

Constanța — Sinaia.

— Impresii de călătorie. —
— Urmare. —

Banchet în sala de marmură a coloseului Oppler: suntem óspeții societății corale Carmen. Banchetul e presidat de președintele societății, prințul Leon Ghica.

D-l Chiriac, conducătorul corului — cele mai de seamă voci ale capitalei românesce — se vede a fi în mijlocul societății un mare admirator și cultivator al muzicii noastre naționale, al doinei din toate unghiurile românesce.

Sufletele noastre vibră sub acordurile românesce ale doinelor de cari răsună marea sală a banchetului.

Se toastază.

Vorbesc d-l Tocilescu, Nestorul puterea tînăr și senin, de pe ale cărui buze vorbele curg mai dulce decât mierea. Im-

păratul Traian, cel care a împlântat temelile românismului și temelile poporului românesc pe aceste plaiuri — și regele Carol, acest al doilea Traian, sunt scut și pază românismului, eroul, care după atâtea sute de ani a restabilit domnia liberă și independentă românescă.

Vorbesc și alții, vorbesc și directorul nostru; cu toții vorbesc frumos.

Dăm friu liber gândurilor, cari cercă să se cristalizeze și să ajungă la suprafața conștiinței.

Oratorie și elocință la noi și la frații noștri din România.

Totă oratoria noastră se restrînge la câte-va discursuri rostite într'un an odată la vre-o întrunire culturală înaintea unui public nepretențios — său la toastele ocașionale rostite când cu rost când fără rost la întrunirile colegiale și din când în când și la câte un banchet.

N'ați auzit nici-odată pe frații noștri din România vorbind? Faima numelui oratorului Delavrancea n'a străbătut și la auzul d-vóstru?

În România mai că ai puté dice, că fie-care e născut orator, cel puțin în comparație cu noi. Mult temperament, volubilitate, fond de idei, disciplină logică, dulcēță a accentului și a expresiunii e ceea-ce caracterizează pe oratorul de dincólo. Atmosfera liberă a țării românesce, viața agitată socială și culturală și mai ales politică, care pasionază pe toți fără deosebire — s'ar puté să trāescă în România și să nu facă politică? — constituie terenul cel mai priincios pentru dezvoltarea oratoriei.

Nu v'a surprins nici-odată deosebirea cea mare între oratorul de dincólo și oratorul nostru de dincóce? Dēcă nu v'a surprins pe d-vóstru, sigur, că îi surprinde pe cei de dincólo, de câte-ori ne aud vorbind.

Accent imposibil românesc, limbă greóe și împetritată cu o mulțime de elemente exotice, potop și grămădire de cuvinte și frase fără nici un rost, destrăbălare logică a ideilor, de multe-ori lipsă de fond și mai pe sus de toate o artificia-

litate ridicolă a tonului sentimental, ce se dă vorbirei — cam așa se vorbesce la noi.

În sfirșit se pare, că nici nu se pôte altmintrelea. La noi lipsesc și terenul și ocașiunea pentru închegarea unei oratorii mai de seamă. Puținii oratori ce-i avem își datoresc reputațiunea lor mai mult sîrguinței private — și la noi și sîrguința privată prea adese-ori lipsesc!

Sila împrejurărilor ne-a impus în fapte, ca și în vorbe o ast-fel de artificialitate, care cu greu o pôte înțelege cel ce nu cunósce traiul nostru, naturelul nostru.

Gândiți-vē cum se toastază la noi.

Ce ar fi să fie toastul? O îmbrăcare a sentimentului ce-ți stăpânesce sufletul într'un moment în haina firēscă a graiului — fără digresiuni și deviațiuni teoretice filosofice. La noi tocmai ceea-ce ar trebui să lipsescă dintr'un asemenea discurs ocașional, constituie partea esențială a toastului. Teorie și erāși teorie cel puțin de la nascerea Domnului, dēcă nu de

Țările balcanice reprezintă un întreg economic și de vreme ce ele au intrat aproape în același timp în contact economic cu Europa, deosebirea între viața economică din Europa apusă și centrală și între cea din statele balcanice sunt aceleași.

Temeiul economiei naționale din Balcani îl constituie bogăția naturală și exploatarea primitivă a acesteia. Echilibrul economic al țărilor balcanice în privința industrială și socială n'a fost sgduit. Antagonismul economic între popoarele balcanice n'are prin urmare nici un sens. Cu atât mai puțin sens are din punctul de vedere al prosperității economice al popoarelor balcanice menținerea frontierelor politice și vamale, cari nu fac decât a separa în mod artificial unitățile politice și prin nepricepere a le înstreina propriilor lor interese.

Sistemul vamal servește interese străine și urmărește o țintă, care n'are nimic comun cu interesele maselor, ăr cadrul economic al micilor state balcanice astăzi este prea îngust și prin acesta suferă chiar și existența lor politică.

Statele balcanice actualmente nici nu sunt capabile a afirma o viață economică independentă, cât timp piețele lor naturale sunt nimicite prin frontierele politice.

Peninsula balcanică încunjurată de trei mări, își are căile sale de comunicație cele mai eficiente și mai firești pe apă, și atinge Asia, viitoră consumantă a producției industriale, apoi Europa și Africa.

Blocul balcanic se află prin urmare din punct de vedere economic în situația cea mai favorabilă, care indică o economie națională unitară și divizarea cea mai firească a muncii în Balcani.

Avantajele solidarității economice în Balcani își au rădăcinile nu numai în producția singuraticelor țări și popoare din peninsula, ci ar trebui să influențeze chiar și interesele curate politice și sociale. Caracterul economic al federației balcanice este de cea mai mare importanță.

Peninsula balcanică cuprinde un teritoriu de vr'o 506.000 km², va să dăcă de două ori mai mare decât Italia, aproape așa de mare ca Franța, mai mare decât Anglia-Scotia-Irlanda, cu 80.000 km² mai mică decât Germania și cu 100.000 km² mai mică decât Austro-Ungaria.

Ca reion pentru comerțul intern, peninsula balcanică este o mărime de primul rang, pe care în Europa numai Germania și Austro-Ungaria o întrec.

Pe teritoriul Balcanilor poate să înflorească nu numai industria națională, dăr aici pot să se măsoare forțele economice României, Sârbiei, Bulgariei, Greciei, ăr în comerțul de schimb: Turcii și Arnauții.

Configurația geografică este variată: Șesul alternează cu munții, clima face să se producă fructe de sud și tot felul de produse ale solului, bogăția apelor, lemnului și pământului este nesfârșită și nu lipsesc nici sîrguința, forțele de muncă și talentele. Ceea ce lipsesc popoarelor din Balcani este numai înțelegerea.

În virtutea unei înțelegeri comune însă avînd de scop asigurarea propriilor interese economice, popoarele balcanice, unite într'o federație economică, ar avé înainte de toate, toate avantajele unei unități

la facerea lumii, considerațiunii și apărării generale pentru-ca să poți face la urmă aplicarea specială — cam așa se vorbește la noi. Disertațiune și toast sunt două noțiuni, cari de regulă se confundă la noi. Oare pentru ce?

Anomaliile culturale și politice de la noi fac, ca rar să se întâlnească cei cari s'ar puté înțelege și aprecia. E instinctul de validitate, care nu se poate năbuși și trebuie cum-va satisfăcut. Haid să toastăm deci, să vadă lumea ce cunoștințe orbitoare avem din filosofia dreptului, a istoriei, esteticii, sociologiei și mai știu eu ce. Toastul la noi nu e ocaziune de a-ți tălmăci emoțiunile și lumea sentimentelor ce-ți stăpînesc sufletul, ci ocaziunea de a risipi în pustiu cunoștințe și cari le ai și cari nu le ai.

Meșteri în zugrăvirea sentimentelor și de altmintearea nu prę suntem noi: forța împrejurărilor ne-a înălțuit sentimentele și graiul. Simțim, dăr tăcem, séu cel mult facem filosofie.

(Va urma).

economice. Ele ar puté dicta vecinilor condițiunile circulației comerciale.

Astăzi divizate cum sunt, statele balcanice în loc să porțe lupta în piețele lumii, sunt nevoite a cerși condițiuni de ușurare.

În lupta noastră cu Apusul, mările puteri ne exploatează slăbiciunea, lăsând să li-se plătescă prețurile lor servicii, ce le fac „din pură iubire“ față cu statele balcanice, în cestiuni de mici rivalități — prin concesii comerciale, cari valoréză milioane.

(Va urma).

† Ilie Curescu.

Mórtea neașteptată a președintelui comunității de avere a fostului regiment de graniță româno-banatic, Ilie Curescu, ce am anunțat o Sâmbătă printr'o scire scurtă sosită înaintea încheierii foiei noastre, s'a petrecut tocmai în ziua, când era convocată comitetul comunității la ședința sa lunară. Președintele Curescu luase parte Joi înainte de amăzi la ședința, care a avut la ordinea zilei cestiuni momentuoase de rezolvat, a condus ședința în bună dispozițiune până ce pe la amăzi de-odată a fost atins de apoplexie și n'a mai putut scóte nici un cuvânt din gură. Iute a fost adus medicul Dr. Popazu, dertótéstăruințele acestuia au rămas zădărnice. Vineri dimineața la 5 ore Ilie Curescu și-a dat sufletul.

Așa acest fruntaș al grănițelor bănățeni, chemat la un post greu și de mare cumpănă pentru viitorul lor, s'a stins în mijlocul activității sale ca președinte al comunității. Reposatul a ocupat acest post timp de aproape 15 ani. Timp destul de îndelungat, în care să pótă fi marcate ródele activității sale. Zelul și sîrguința spre muncă, prin care s'a distins, pe când era încă în viață, și avea ca șef pe neuitatul general Doda, și le-a conservat și după ce a ajuns însuși în fruntea comunității. Decă și însuși mai înainte de abnegare de sine, de prevedere și pătrundere a lucrurilor, de energie, tact și hotărîre neînfrântă în momentele critice i-au spriginit activitatea sa îndelungată, ca președinte al însemnatului corp administrativ, merit a asigura Românilor grănițeri progresele culturale naționale, — acesta va avé sé-o stabiléscă istoria.

Ilie Curescu a dispărut de pe scenă, lovit de securea crudă a destinului omenesc, tocmai atunci când lumea se aștepta să se justifice față cu evenimentele petrecute la comunitate și față cu ea în anii din urmă, precum și față cu procederea la ultimele alegeri, cari tóte au deșteptat o adéncă nemulțumire în sinul poporului român grănițer. A rămas acum, ca ceea ce s'a făcut (nu e momentul a cerceta întru cât pótă chiar prin întrelăsarea séu prin greșelile orî vina celui răposat în Domnul) nu atât spre binele, cât mai mult în detrimentul cauzei culturale-naționale a grănițerilor bănățeni, să se îndrepteze séu să se delătoreze de către urmașii lui, cari împreună cu toți României de bine datorii sunt a da faptelor bune și laudabile ale președintelui decedat recunoștința ce o merită, de altă parte însă nu li e permis a întârziia nici un minut în lucrarea de reabilitare și reintărîre, ce-o reclamă situațiunea precară, în care au ajuns de un șir de ani interesele comunității de avere.

* * *

Cu conducerea provisorie a afacerilor comunității de avere a fost incredințat până la viitoră adunare generală actualul vicepreședinte d-l Patriciu Dragalina. Înmomentarea lui Ilie Curescu s'a făcut erî, Duminecă d. a. la Caransebeș cu pompa cuvenită, pe cheltuiala comunității de avere.

Familia răposatului, căreia adresăm cele mai sincere condolențe, ne trimite următorul anunț funebrel:

Cuprinsă de nespuse dureri aduc la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că mult iubitul și în veci neuitatul meu soț Ilie Curescu, c. și r. sublocotenent în pens., proprietar al medaliei iubilare și de rebel, președinte al comunității de avere, deputat congressional și sinodal, președinte al despărțământului din Caransebeș al reuniunii funcționarilor din monarhia austro-ungară, președinte a societății comerciale „Severineana“, reprezentant municipal și orașenesc etc., a trecut după scurte suferințe la cele eterne astăzi la 5 ore dimineața în etate de 66 ani. Rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor depune după rítul gr. or. român spre vecinica odihnă Duminecă în 13 (26) Iunie 1904 la 2 ore d. a. în cimitierul bisericeii sf. Ioan din loc.

Caransebeș, la 11 (24) Iunie 1904.

Maria Curescu n. Stoicin.

Un anunț funebru a dat și institutul de credit și economii „Lugoșana“ din Lugoșiu, al cărui membru în comitetul de supraveghiere a fost repausatul.

Din dieta ungară.

Ședința de la 25 Iunie.

În ședința de Sâmbătă a dietei s'a urmat dezbaterile generale asupra bugetului pe 1904.

Un deputat din garda țiszaistă, Nicolau Victorisz a ținut un lung discurs în care s'a ocupat în deosebi cu cestiunea naționalităților. La început face istoricul panslavismului și al agitației panslaviste în partea de nord a țării. Se încercă a arăta, pe basă istorică, că la venirea lor în Ungaria. Maghiarii n'au aflat în partea de nord a țării decât puținii Slovaci (?), din care cauză cei dintâi regi au adus coloniști germani. S'au fondat orașe germane, pe când orașe slovacă n'au fost nici-odată (?). Caracterul slovac al ținutului s'a început numai înainte de asta cu trei veacuri, când refugiații husiți și cehi s'au așezat aici.

Oratorul riscă afirmarea, că poporul slovac n'ar fi avut nici-odată eroii săi naționali, nici tradiții naționale, și istoria lui e una cu istoria națiunii maghiare. Nu există naționalitate slovacă (?), de aceea e de prișos a se vorbi despre o cestiune națională slovacă.

Este adevărat însă — continuă oratorul — că slovacimea părăsită, ușor a putut devia, când agitațiunea naționalistă s'a vîrît în mijlocul ei.

La Slovaci aspirațiunea separatistă naționalistă nu este un réu intern; réul vine din afară. Prin politică înțeleptă și prin măsuri eficiente, întinderea réului s'ar puté împiedeca. Ađi avem experiențe pe cari nu le-am avut la 1867, — deci putem să îndreptăm ce este réu în legea de naționalitate. Drept aceea, oratorul cere de urgență revizuirea legii de naționalitate din 1868, în interesul vașei țării (!)

Panslavismul — continuă — e ajutat de presă, adunării, reuniuni de cîntări, școlă, institute de bani și asociații. Resistența noastră față cu aceste mijloce, a regresat.

Oratorul spune, că nu vré să fie agresiv, nici nu vré să se atingă de adevărata libertate. Dăr — dice — decă e vorba a se alege între libertatea câtorva ómeni netrebnic și între bunăstarea statului maghiar orî-ce Maghiar va face ușor alegerea. Libertatea presei și libertatea de înțunire sunt o pacoste în ținuturile locuite de naționalități și au un efect fatal.

Buzath F.: Acesta este politica forței!

Gajary G.: Acesta este liberalismul maghiar!

Victorisz: Trebuie însăpril §. 2 din legea penală, care se referă la agitațiune. Agitatorul panslav nu s'a născut martir; numai o mică fracțiune e condusă descopurî ideale, ceilalți toți sunt conduși de poftă de câștig. Câteva pedepse aspre ar fi de ajuns pentru a astupa gura agitatorilor. (Aprobări în drépta). Poporul slovac

e blând, dăr fiind-că e părăsit, el ușor devine sclavul agitatorilor. Decă am face concurență băncilor naționaliste, am pune capăt agitațiunii. Sub scutul acestor bănci se adună și agită.

Buzath F.: Jidovii o dîc acésta!

Zboray M.: Dăr în cărciumele jidovesci permis este a agita? Așa se pare, că d-l deputat are să ajungă fișpan.

Victorisz M.: Statul maghiar se află într'o situație perversă prin aceea, că toleréză unele institute de bani, cari se pun fățiș în calea unității naționale. Aici e nevoie de control sever.

Ar trebui îngrijit, ca acel paragraf al legii de incomptabilitate, după care cel care e judecat pentru agitație naționalistă nu pótă fi deputat, să se esecute odată cu rigóre. (Aprobări în drépta.) Căci decă nu vom păși cu tótă puterea contra agitațiunii naționaliste, actualul stat unitar maghiar va deveni un stat federativ. Cu gróză trebuie să esperiem progresul, ce l'a făcut panslavismul. Societatea și puterea statului trebuie să procedă solidar, decă e să păstrăm ce este al nostru și să recucerim ce am pierdut. În programul guvernului e prevădută lupta acésta, — deci are încredere în el și primesce bugetul.

Résboiul ruso-japones.

Luptă navală la Port-Arthur.

Amiralul japones Togo anunță, că la Port-Arthur s'a dat Joia trecută o nouă luptă navală, cu rezultat nefavorabil pentru Ruși. Éta ce spune Togo în raportul séu:

Miercuri nóptea s'a primit vestea, că flota rusă se pregătesce a eși din port. În urma acésta Togo și-a pus în ordine de luptă întreaga lui flotă, afară de vasele, cari aveau misiunea specială de serviciu. Flota rusă consta din 6 vase de război, 5 crucisătoare și 14 contra-torpile. Flota rusă avé de gând să spargă linia de luptă japonesă.

Vasele japonesese apărură de cu bună vreme pentru a împiedeca planul Rușilor. Înă în decursul nópti Togo și-a trimis contratorpilele lui, cari începură un atac desperat contra vaselor rusesci. Resultatul acéstu atac a fost, că un vas de război rus după modelul lui „Peresvet“ fu cufundat, ăr alte două vase („Sebastopol“ și Diana“) au fost grav avariate și scóse din luptă. Vasele japonesese încă suferiră stricăciuni. Contratorpilorul „Hirokumo“ a fost nimerit de un glonț de tun în cabina ofițerilor; trei soldați au fost uciși, 3 răniți. Un alt glonț a nimerit contratorpilorul „Cidozi“. Ómeni n'au cădút victime. Torpilele japonesese 54 și 67 încă au suferit avarii mai neînsemnate.

Pregătiri de lupte.

De pe câmpul de război din Manciuria sosesc sciri fórte contradicțoare. Una din telegrame spune d. e, că Japonessii au ocupat Kaiciu. În același timp însă Rușii vestesc cu mare bucurie: „Kaiciu este al nostru“.

Depeșă din Londra: Cele trei armate: a lui Kuroki, Oku și Nodzu s'au unit. Armata lui Kuroki forméză flancul drept, armata lui Nodzu centrul și armata lui Oku flancul stâng. Comanda supremă peste aceste trei armate a luat-o generalul Nodzu. Contingentul acestor trei armate este 110.000 ómeni cu 150 tunuri grele și 300 tunuri ușore. Joncțiunea s'a întîmplat în Mercurea trecută, după ce Japonessii au respins din Kaiping spre Daciciao brigada generalului Miscenko.

Depeșă din Petersburg: Tóte diarele confirmă scirea, că armatele lui Oku și Kuroki s'au unit. Japonessii își întăresc armata cu trupe coreane. „Agenția telegrafică rusă“ anunță din Liaoyang, că acolo sosesc necontenii trupe.

Generalul Sacharov telegrafiază statului major, că începînd cu ziua de 23 Iunie, Japonessii își continuă înaintarea spre Haiciu.

„Birseviia Vjedomosti“ primesce de la corespondentul séu scirea, că la 23 l. c. armata generalului Miscenko a silit pe Ku

roki se se retragă. Haiciu e în mânăle Rușilor. Căldurile sunt colosale. În umbră 32°. Generalul Gerngross, deși rănit în lupta de la Vafankou, se află în mijlocul trupelor.

Diarul „Vossische Ztg.” anunță din Tokio: La un căpitan rusesc, care a fost făcut prizonier la Föngvanceng, s'a aflat o scrisoare, adresată părinților săi. Între alte scrisorile conține următorul pasagiu: „Cauzele înfrângerii noastre la Yalu sunt de trei feluri. Superioritatea artileriei „maimuțelor” (Japonezilor), lipsa de judecată a statului nostru major în cartierul principal și neînțelegerea între conducătorii noștri. Statul nostru major a așteptat, că Japonesei vor trece râul Yalu din jos de Antung și în credința aceasta au făcut toate pregătirile, pentru o apărare puternică a acestui punct; dușmanul însă a atacat flancul stâng.”

După diarul „Militär Wochenblatt” efectivele comparate ale celor două armate aflate în luptă, s'ar resuma precum urmază:

Rusia. — 221 batalioane, 183 escadronuri, 81 baterii, adică 248.450 luptători, 638 tunuri.

Japonia. — 234 batalioane, 68 escadronuri, 130 baterii, adică 226.500 luptători, 780 tunuri.

Aceste totaluri cuprind, pentru Rusia, trupele din Europa în drum spre Extremul-Orient (corpurile 10 și 17, două diviziuni de rezervă din circumscripția Kazan), dar nu cuprind nici pe grăniceri, nici trupele de prin garnizoane, din depozite de la drumul de fier, ci numai efectivele de luptă.

Se vede că ajutoarele din Europa pe drum spre teatrul de război sunt indispensabile, pentru-ca armata rusă din Manciuria să dispună de o superioritate numerică simțitoare; ba, chiar și după primirea acestor ajutoare, va rămânea tot în inferioritate relativă din punctul de vedere al artileriei.

Correspondentul din Liaoyang al ziarului „Mesagerul din Karbin” scrie:

Ofițerii răniți afirmă, că în rândurile armatei japoneze sunt trăgători speciali aleși, ca să împușce pe ofițeri.

Correspondentul indică enorma proporție de pierderi de ofițeri; în trei regimente și 3 baterii au fost scoși afară din luptă 73 de ofițeri, adică mai bine de a treia parte; apoi ofițerii mai spun, că în data ce se opresc din mișcare, o ploie de glonțe începe să cadă lângă ei.

Ofițerii călări au fost uciși cei dintâi, de exemplu colonelul Laiming, comandantul regimentului 11 la Kalien-țe a fost omorât îndată-ce a comandat înaintarea regimentului la atac.

În unele unități de luptă mai că n'au mai rămas ofițeri; ast-fel în bateria doua din brigada a 6-a a rămas numai un ofițer din șapte.

SCIRILE DILEI.

14 (27) Iunie.

Esamenul de maturitate la școala comercială sup. română din Brașov. Astăzi s'a început esamenul verbal de maturitate la școala comercială superioară română din Brașov. Ca comisari asistă din partea Ven. Consistoriu arhidieceșan d-l protopresbiter Vasile Voinea, din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică d-l N. Putnoky, directorul gimnasiului din Lugosiu și din partea ministeriului de comerț d-l inginer superior și director al școlii industriale din Murș-Oșorhei d-l Iacob Fekete. Din 25 candidați, cari s'au supus esamenului scripturistic, au fost admisi la esamenul verbal 24 de candidați. Retrăgându-se unul din cauză de boală, s'au prezentat cu totul 23 candidați. Esamenul durează 3 zile.

Mărtea baronului Nopcea. Vineri, în 24 Iunie a repausat baronul Francisc Nopcea, fost mareșal al împărătesei Elisabeta. Baronul Nopcea a fost mareșalul împărătesei de la 1868—1894, când s'a retras din cauze de bătrânețe. El s'a bucurat de favorul deosebit al Maiestăților Lor și i-s'a rezervat o locuință în „Hofburg” până la mărtea. Nopcea s'a născut la 1815 și a murit la moșia fratelui său

Alexe Nopcea, în comitatul Hunedorei. Nopcea era Român de origine și a luat parte la adunarea de pe „Câmpul libertății” din Blăgiu, îmbrăcat în costum național românesc. Firesce, mai târziu nu s'a prea auzit de alte fapte românesce ale lui. Diarele maghiare îl parentează cu elogii, spunând că era maghiar de baștină.

Printul Lobkowitz, comandant de corp (Feldzeugmeister) în Budapesta a făcut în săptămâna trecută împreună cu generalii de divizie și brigadă de la corpului de armată o oșă numită călătorie de exercițiu strategic în ținutul nostru la Brașov, Bran și Predeal. Vineri a fost în Poiană. De mult nu s'a văzut aici la un loc atât generali și alți ofițeri superiori ca de rândul acesta.

Sinod parochial. Sub presiunea d-lui Dr. V. Saftu, presidentul comitetului parochial al bisericii Sf. Nicolae din Brașov, s'a ținut ieri după terminarea serviciului divin sinodul parochial în afacerea casei din colțul Strada Hirscher, proprietatea bisericii Sf. Nicolae. Casa aceasta a fost donată de reșosata domnă Elena Dimitriu bisericii, cu scop de a se înființa, după trecerea din viață a moștenitorilor ei, un spital pentru Românii brașoveni. Venitul acestei case se împarte astăzi la 3 moștenitori. În urma regulării stradei negre, orașul Brașov a oferit bisericii proprietate suma de 36.000 cor., pentru a i-se ceda acest edificiu, care are să fie demolat în vederea regulării stradei negre. Comitetul bisericii Sf. Nicolae împreună cu moștenitorii au acceptat oferta orașului și au încheiat cu orașul un contract legal notarial. Sinodul a avut ieri și s'au spusă votul în această afacere și după lămuririle date de părintele Saftu, sinodul la propunerea d-lui prof. Nastasi aprobă cu unanimitate de voturi pașii făcuți de comitetul parochial și își dă învoierea la vinderea casei. După acesta sinodul a fost încheiat.

Atentatul unui alienat. „Magyarország” de Sâmbătă publică următoarea scire dureroasă: „Dr. Victor Cupșa, proprietar, a înnebunit ieri subit în locuința sa din piața Gellert Nr. 3. Cupșa luând un revolver, l'a descărcat asupra jupăneșii din casă Etel Weisshaus și asupra feciorului Kovacs Lajos, răbindu-l pe acesta ușor. Nenorocitul a fost cu mare greutate desarmat și dus la poliție. Aici s'a constatat, că e nebun periculos și l'au transportat la institutul de alienați din Lipótmező.”

Stipendii din „Fundatiunea lui Gojdu.” Comitetul „Fundatiunii Gojdu” a publicat pe a. șc. 1904/5 concurs de stipendii pentru școlile medii, facultăți, universități și școlile decadelor militare la armata comună și honveșii. Concurenții au să alăture petițiilor documente originale sau autentice, că sunt cetățeni ungari gr. or., testimoniu de studii de la școlile secundare sau universitate, și certificat detaliat de paupertate. Petițiile au să se adreseze reprezentanței fundatiunii Gojdu, Budapesta VII. Holló utca 8 sz. până la 5 August n. c. Tot-odată se provoacă toți stipendiștii, de a arăta până la termenul de mai sus rezultatul studiilor din anul școlar 1903/4. În cas contrar li-se va sista stipendiul.

Exitus. Abiturienții gimnasiului român din Brașov își țin obiceiul lor „Exitus” mâine, Marți sera la „Gewerbeverein”. *Invitări speciale nu se trimi.* Începutul la 8 ore sera. Intrarea 2 cor.

Excesele contra Armenilor. Din Constantinopol se telegrafiază, că în urma stăruințelor ambasadurilor Franței, Rusiei și Angliei, Pörta a decis punerea în libertate a Armenilor arestați în urma ultimelor evenimente, și a autorisa pe Armenii din Sasun, de a se reîntorcede în munți, unde vor fi construite casarme pentru trupele însărcinate de a proteja populația. În același timp Pörta este hotărâtă de a distribui ajutoare pentru pagubele suferite de victimele exceselor din ultimul timp. Pământuri vor fi date Armenilor, cari vor preferi să se stabilească la câmpie. Se crede, că cu totă opozițiunea unei părți din anturajul Sultanului, acesta va aproba deciziunea Porței.

Inaugurarea statuei lui Goethe. Vineri s'a inaugurat în Roma în prezența Regelui, a miniștrilor, a ambasadorului Germaniei, a coloniei germane și a unei mari mulțimi monumentul lui Goethe, donat de împăratul Wilhelm orașului Roma. Ministrul instrucțiunii publice și primarul orașului au rostit discursuri foarte mult aplaudate, relevând raporturile dintre Goethe și Italia, care constituie o basă nestrămutată de credincioasă alianță între cele două națiuni. „Figura marelui poet va mărturisi și va întări în inima Italiei satisfacțiunea și măreția acestei alianțe.”

Aniversarea morții lui Schiller. La 9 Iulie se implinesc 100 de ani de la mărtea poetului german Schiller. Această aniversare va fi pretutindeni sărbătorită în Germania. La Waimar se va aranja și o festivitate comemorativă monștră.

O cătă de voluntari montenegri în Estremul Orient. Din Charbin se telegrafiază diarelor rusești, că acolo a sosit o cătă de 150 soldați sub conducerea fostului ministru de război montenegrin vodul M. I. Spadier. Soldații montenegri primesc plata lor din cassa de război, afară de acesta comandantul lor a mai primit 100 de ruble de cap. Purtătorul drapelului este un Petrovici-Njeguș, o rudă a actualului principe montenegrin. Drapelul e un vechiu drapel, pe care l'au luat Montenegrii de la Turci.

Primejdia microbilor. Vineri după amăzi, Academia Română a ținut ședință publică sub prezidenția d-lui Ioan Kalinderu. D-l prof. Dr. Babeș a făcut o comunicare despre „Pătrunderea microbilor în piele”. D-sa a susținut, că microbii patogeni, cari se găsesc pe mâni, sub unghii, pe buze, pe mamele etc., pot să pătrundă în organism și să-l infecteze. Acești microbi pătrund chiar și prin pielea intactă. E imprudent deci ca medicii, să lucreze cu mâinile góle prin profunzimea țesăturilor cadavrelor, mai cu seamă, că până acum nu se cunoșce încă un mod de dezinfectare radicală. Microbii pătrund mai cu seamă prin pielea rasă, ér calea cea mai naturală e aceea, care se află dealungul perului. Astfel pot pătrunde în organismul omului prin piele microbii morveei, a cărbunelui, a leprei, a ciumei și chiar a tuberculozei. Și chiar prin această invazie a microbilor prin piele se esplică întinderea epidemică a ciumei. Conferențiarul vorbind de experiențele făcute de d-sa la institutul de bacteriologie, spune că ele nu lasă nici o îndoială, că microbii patogeni pot pătrunde prin piele. Această o constatare de cea mai mare importanță, deoarece ne pune în măsură de a lua precauțiunile necesare contra primejdiei microbilor.

Sciri mărante. Diarele din Odessa publică o telegramă a ministrului de interne rusești adresată guvernului din Odessa, care a fost însărcinat de a esprima comunității israelite din Odesa mulțămia Tarului, pentru sacrificiile aduse armatei rusești. Telegrama aceasta face mare senzație, deoarece pentru întâia dată se întempla, ca Tarul să mulțămescă unei comunități israelite. — Din Constantinopol se telegrafiază, că în munții dintre Vodena și Njausta (vilaetul Salonic) s'a ivit o bandă mai mare bulgară, care amenință populațiunea. — „Daily Telegraph” primese din Söul, capitala Corei scirea, că s'au constatat mai multe cazuri de boală suspecte. Se crede, că epidemia aceasta ar fi colera. — Din Cetinje se telegrafiază, că arnăuții ajutoarați de Nizani, au pușcat asupra unor montenegrii, cari coseau érbă pe dealurile de lângă Mokra-Tsakor (Muntenegro). Muntenegrii au răspuns deasemenea cu focuri. E témă mare, să nu isbucnescă cumva turburări. S'a protestat la înalta Pörta.

În Villa Kertsch se pot afla odăi curate și frumos mobilate cu privirea spre promenadă, care se pot închiria pe zi, pe săptămână și pe lună în preț foarte moderat. Afară de aceea jos în parter se află un restaurant român foarte bun și ieftin, cu o conducere escelentă, care cu plăcere se acomodează și după dorința oșpeților.

Anuare.

I.

XVIII. Anuarul*) școlii civile de fete cu internat și drept de publicitate a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” din Nagyszeben (Sibiu) pe anul școlar 1903/1904 publicată (Nu publicat?) de Dr. Vasile Bologa, director.

Acesta este titlul nepretențiosului anuar al școlii „Asociațiunii” noastre. Conține: 1) Pe 7 pagini un „studiu” slăbuț sub titlul „Ce citesc fetele noastre”, semnat de Dr. I. Borcia. Mai bine era decât ăcea „Ce citesc elevele noastre, pentru-că în adevăr „studiu” nu este decât un estras din tesele de limba română lucrate de elevele școlii. 2) Un scurt discurs al directorului școlii rostit la încheierea anului școlar 1902/1903 3) Discursul P. C. S. Dr. Miron E. Cristea, pe care l'a rostit în calitate de delegat al comitetului „Asociațiunii” la încheierea solemnă tot a

*) De ce nu: „Anuarul XVIII”?

anului trecut. Acest discurs este adresat mai mult elevelor, se pôte însă ceti cu folos și de părinți și pedagogi.

Corpul didactic era compus din următorul personal: 1) Dr. Vas. Bologa, profesor și director definitiv. 2) Eugenia Iovescu, prof. defin. 3) Victor Păcală, prof. provisor. 4) Dr. I. Borcia, prof. prov. 5) Eugenia Bardosy, prof. supl. 6) Elisaveta Butean prof. supl. Cateheți: Mateiu Voileanu asesor consist. și Nicolae Togan, protop. Instructori: Elena Cunțan, Iuliu Schaeffer, Sabina Brote, Selma Mökesch, Olivia Bardosy, Elsa de Heldenberg.

Directora internatului: Elena Petrașcu, în același timp și instructoră pentru limba franceză ca obiect facultativ. Medicul internatului: Dr. I. Beu. Personalul auxiliar al internatului: o guvernantă și 2 bone.

Eleve înmatriculate la școala civilă în anul 1903/04 au fost: 98 (81 ordinare, 17 privatiste), din cari s'au retras în cursul anului 3. Tóte Românce. După confesiune 78 gr. orientale și 20 gr. catolice.

În internatul școlii au fost 70 eleve, 56 gr. or. și 14 gr. catolice.

Biblioteca corpului didactic, ca și a elevelor s'a sporit atât prin donațiuni, cât și prin cumpărături.

Inscrierile pentru 1904/05 se fac de la 1—6 Sept. st. n.

Constatăm, că în acest al XVIII Anuar al școlii din Sibiu s'a făcut un pas înainte spre unitatea limbei prin faptul, că i-s'a dat titlul de „Anuar”, pe când anul trecut purta titlul de „Programă”.

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 27 Iunie. Generalul Sacharov raportază despre numérose ciocniri mai mici între avant-posturi. În fața forțelor preponderante janonese, Rușii s'au retras spre Saimați.

Constantinopol, 27 Iunie. Sciri sosite din mai multe localități macedonene înregistrează numérose acte de violență săvârșite de bandeturcesce față de populațiune.

Petersburg, 27 Iunie. Asupra lupetei navale de la Port-Arthur n'a sosit încă raport oficial.

Diverse.

De tóte. — În California un vin bun costă 10 bani litrul.

— În Iunie se contractează cele mai multe căsătorii în lumea întregă.

— Insectele nu atacă cărțile, în cari s'a răspândit un praf compus din o parte de piper alb și trei părți alun.

— O păreche de epur de casă, are în timp de patru ani o descendență de mai mult de 1.250.000.

— Primele clopote au fost instalate în Belgia și Olanda în secolul al XIV-lea.

— Pălăriile „Panama” ne vin din Ecuador și Columbia. Ele nu sunt făcute din paie, ci din cădele de frunze de palmier. O adevărată panama costă de la 100—200 franci. Eduard VII a plătit una cu 2250 fr.

— Lucullus, general roman, era celebru prin bogăția mesei sale. Într'o séră când mânca singur, i-se servi o masă mai puțin bogată. Infuriat chemă pe intendentul său. Acesta se scusă spunând, că „nimeni nefiind invitat...”

— „Cum, nu șci nenorocitul, că ađi Lucullus ia masa la Lucullus?”

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

Stabiliment de hydrotherapie

Wällischhof,

stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangement modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sóre, massage, electricitare, gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicația dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri. *Descrie și explică împănă cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca rededeptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În iarna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea aceluiași jubileu de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechi, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au executat acest dans în toamă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să poată fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăugat la finea broșurei și textul frumoșii și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printr-o notă toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedea jucându-se bine, exact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acuratețe, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Odăi mobilate

forte curate și frumoșe, cu privire spre Promenadă se pot lua în chirie la

VILLA KERTSCH

cu ziua, cu săptămâna și cu luna în preț forte ieftin.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Mai st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-32 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 8-13 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. séra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persóne la óra 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 5-14 m. dim.
- III. Trenul mixt la órele 11-35 m. a. m.
- IV. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la órele 6-50 séra.*

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5.25 min. dim.*
- II. Trenul mixt la óra 8-45 min. a. m.*
- III. Trenul de per. la óra 2-50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zărnești (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 3-14 min. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 9-47 m. séra.
- IV. Trenul mixt la óra 6-14 m. dim. (Nu mai dela funie Dumineca și în serbători).

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Iunie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	117.90
Renta de coróne ung. 4%	97.15
Impr. cáil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.90
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4%	97.60
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	206.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	160.—
Renta de hârtie austr.	99.25
Renta de argint austr.	99.05
Renta de aur austr.	117.95
Rente de coróne austr. 4%	99.30
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	90.80
Losuri din 1860.	151.90
Acții de-ale Bâncei austro-ungară.	16.13
Acții de-ale Bâncei ung. de credit.	745.—
Acții de-ale Bâncei austr. de credit	641.25
Napoleonori	19.—
Mărci imperiale germane.	117.27 1/2
London vista.	239.27 1/2
Paris vista.	95.05
Note italiene	95.—

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Iunie n. 1904.

Bancnote rom. Cump. 18.94	Vénd. 18.98
Argint român.	18.80
Napoleonori.	19.02
Galbeni	11.20
Ruble Rusescoi	2.53
Mărci germane	117.05
Lire turcescoi	21.50
Soris. fonc. Albina 5%	101.—

Vënd

în PIVNIȚA ESTERHAZY, Brașov în exploatație personală:

- Vinuri eschisite fine,
- Rachiuri prima de droșdii și tescovină,
- Bere în sticle de Czell și Steinbr. Kleinoscheg Șampanie.
- Mâncări calde bune.
- Delicatese à la local de dejun.
- O încercare convinge, că în pivnița Esterházy tóte sunt bune și ieftine.

Wilhelm Kopony,

Domnul

Dr. JULIUS ORENDI

advocat

și-a redeschis cancelaria, în Brașov, strada Portii nr. 58.

Brassóvármegye allapánjától.

Sz. 5102—1904.

Hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. minister urnak 1903. évi Deczember hó 15-én 73871 sz. a kelt rendelete alapján és folyó évi április hó 16 án 3342 sz. a. a felszólamlási határidőre vonatkozólag kibocsátott hirdetményem kapcsán a brassói kereskedelmi és iparkamara ujra alakulása céljából, köztudomásra hozom, hogy Brassó város részére a kereskedelmi és ipar-osztályba 16—16 beltág, a felvidéki járás részére a kereskedelmi és ipar-osztályba 1—1 kültág, az alvidéki járás részére az ipar-osztályba 2 kültág és a hétfalusi járás részére a kereskedelmi és ipar-osztályba 1—1 kültág választandó. — A választás napjaul 1904. évi Junius hó 30-át tüzöm ki, mely napon a választás minden egyes választó kerületben befejezendő. A választás reggeli 9 óraker kezdődik és délután 4 óraker végződik.

Egyidejüleg köztudomásra hozom, hogy a választás vezetésével megbizott elnökök és helyettes elnökök neveit, valamint a választási helyeket a mint következik:

I. Választó kerület: Brassó város. Választói elnök: *Litsken József*, városi tanácsos.

Helyettes elnök: *Dick Ede*. Választási hely: a városi tanácsház ülési terem.

II. Választó kerület: felvidéki járás. Választói elnök: *Fischer Frigyes*, főszolgabíró.

Helyettes elnök: *Friedrich Károly*, kereskedő. Választási hely: Brassó vármegye ülési terme.

III. választó kerület: alvidéki járás. Választói elnök: *Wendel Márton*.

Helyettes elnök: *Tichy Ferencz*, sörgyáros.

Választói hely: Földvár községháza. IV. Választó kerület: hétfalusi járás. Választási elnök: *Dr. Semsey A.*, főszolgabíró.

Helyettes elnök: *Giró Szász János*. Választási hely: Hosszufalu községháza.

Végül megjegyzem, hogy a választás a kereskedők és iparosok részéről külön történik és hogy mind a négy választó kerületben azon kereskedők és iparosok kamarai tagokká választhatók, kik az illető választói névjegyzékbe fel vannak véve és a kereskedést vagy ipart 3 év óta üzik.

Minden választó szavazatát csak személyesen és pedig szóbelileg vagy írásban beadhatja; a választó jogultak névjegyzékai az illetékes választási albizottság elnökeinél betekinthetők.

Brassó, 1904. évi junius hó 9.

Dr. Jekel Frigyes s. k.

alispán

a központi választási bizottság elnöke.

Avis.

Student, care a absolvat 6 clase gimnasiale și vorbesce perfect cele 3 limbí ale țerii, se primesce ca practicant în farmacia lui Guido Fabritius în Sibiiu. 1897, 4-5

Odae mobilată

la poziție forte frumoșă este de închiriat.

Informații se dau Șirul străji (Schlossbergzeile) nr. 3, și în cancelaria advocației strada Portii nr. 58.

Dela vice-comitele comitatului Brassó.

Nr. 5102—1904.

PUBLICAȚIUNE.

Conform ordinațiunei Excelenței Sale a domnului ministru reg. ung. de comerțiu din 15 Decemvrie 1903 Nr. 73871 și a publicațiunei din 16 Aprilie a. c. Nr. 3342 relativă la reclamarea în contra registrelor membrilor aleși ai camerei de comerțiu și industrie, fac cunoscut, că pentru restaurarea camerei de comerțiu și industrie se vor alege pentru orașul Brassó în secția comercială și industrială, 16—16 membrii interni; pentru cercul superior al comitatului Brassó 1—1 membru esteri în secția comunală și industrială; în cercul inferior 2 membrii esteri în secția industrială; ér în cercul Săcelelor 1—1 membru în secția comercială și industrială. Ziua alegerii se defige pe 30 Iunie a. c. în care și alegerea trebuie finită în fie-care cerc separat. Alegerea se începe la 9 ore antemeridiane și se închide la 4 ore postmeridiane.

Tot-odată se comunică numele președinților și a substituților lor însărcinate cu conducerea alegerii, precum și localurile unde se vor ține alegerile după cum urmază:

I. Cercul de alegere: orașul Brassó. Președintele alegerii: senatorul orășenesc *Josef Litsken*.

Substitut de președinte: *Eduard Dick*. Locul alegerii: sala de ședințe a magistratului orășenesc.

II. Cerc de alegere: cercul superior. Președinte: primpretorele: *Frideric Fischer*.

Substitut: comerciantul *Carol Friedrich*. Locul alegerii: sala de ședințe a casei comitatense.

III. Cerc de alegere: cercul inferior. Președinte: primpretorele *Martin Wendel*.

Substitut: fabricantul de bere *Francisc Tichy*. Locul alegerii: casa comunală din Feldióra.

IV. Cerc de alegere: cercul Săcelelor. Președinte: primpretorele: *Dr. Aladár Semsey*.

Substitut: *Giró Szász János*. Locul alegerii: casa comunală din Satulung.

În urmă observ, că alegerea pentru comercianți și industriași se face separat și că în tóte 4 cercurile numai acei comercianți și industriași pot fi aleși, cari sunt inuși în listele alegătorilor, ca negustori seu industriași, cel puțin de 3 ani. Fie-care alegător dă votul în personă verbal seu în scris.

Listele îndreptățiților la alegere se pot vedé la președintele subcomisiunei concerente de alegere.

Brassó, în 9 Iunie 1904.

Dr. Frideric Jekel m. p.,

vice-comite, ca președinte al comisiunei de alegere.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. În cazul publicării unui anuțiu mai mult de odată se face scădement, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Admin. istr. „Gazetei Trans.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numéru la 10 fil. se vinde la zarafu Dumitru Pop